

**Evropska komisija
protiv rasizam i netolerancija**

**Op[ta preporaka na ekrn br.5
od oblata na politikata vo
odnos na:**

**Borbata protiv
netolerancijata i
diskriminacijata na
Muslimanite**

Secretariat of ECRI
Directorate General of Human Rights and Legal Affairs
Council of Europe
F - 67075 STRASBOURG Cedex
Tel.: +33 (0) 3 88 41 29 64
Fax: +33 (0) 3 88 41 39 87
E-mail: combat.racism@coe.int

Posete ja našata **web** stranica: www.coe.int/ecri

Evropskata komisija protiv rasizam i netolerancija:

Povikuvaj}}i se na Deklaracijata usvoena od {efovite na dr`avi i vladi na dr`avite-~lenki na Sovetot na Evropa na nivniot prv Samit odr`an vo Viena na 8-9 oktombri, 1993 g.;

Zemaj}}i predvid deka vo Akcioniot plan za borba protiv rasizmot, ksenofobijata, anti-semitizmot i netolerancijata definiran kako del od ovaa Deklaracija, Komitetot na ministri be{e povikan da ja osnova Evropskata komisija protiv rasizam i netolerancija so mandat koj, me|u drugoto, opfa}a formulirawe na op{ti preporaki od oblata na politikata za dr`avite-~lenki;

Povikuvaj}}i se isto taka na Finalnata deklaracija i Akcionen plan usvoen od {efovite na dr`avi i vladi na dr`avite-~lenki na Sovetot na Evropa na nivniot tret Samit odr`an vo Strasburg, na 10-11 oktombri 1997g. ;

Naglasuvaj}}i deka vo ovaa Finalna deklaracija se potvrduva deka celta na dr`avite-~lenki na Sovetot na Evropa e izgradba na poslobodno, potolerantno i pravi~no evropsko op{testvo i deka vo istata se povikuva na jaknawe na borbata protiv rasizmot, ksenofobijata, anti-semitizmot i netolerancijata;

Potsetuvaj}}i deka ~lenot 9 od Evropskata konvencija za ~ovekovi prava go za{tituva pravoto na sloboda na mislata, svesta i veroispovesta;

Potsetuvaj}i isto taka na
na~eloto na nediskriminacija
otelotvoreno vo ~lenot 14 od
Evropskata konvencija za
~ovekovi prava;

porast vo zemjite kade
mnozinstvoto od naselenieto ne
pripa|a kon ovaa religija;

Imaj}i gi na um predlozite
sodr`ani vo Preporakata br.
1162 za pridonesot na
islamskata civilizacija kon
evropskata kultura usvoena od
strana na Parlamentarnoto
sobranie na 19 septemvri 1991
g. ;

Zemaj}i gi predvid
zaklu~ocite od Seminarot za
veroispovest i integracijata
na imigrantite organiziran od
strana na Evropskiot komitet
za migracija vo Strasburg, na
24-26 noemvri 1998 g.;

Naglasuvaj}i deka
institucionalnite aran`mani
{to gi reguliraat odnosite
me|u dr`avata i religijata
zna~itelno se razlikuvaat
me|u dr`avite-~lenki na
Sovetot na Evropa;

Ubedena deka mirnata
koegzistencija na religiite
vo edno pluralisti~ko
op{testvo e zasnovana vrz
po~ituvaweto na ednakvosta i
na nediskriminacijata na
religiite vo edna demokratska
dr`ava so jasna odvoenost na
zakonite na dr`avata i
religioznite kanoni;

Potsetuvaj}i deka judeizmot,
hristijanstvoto i islamot
me|usebno vlijaele edni vrz
drugi i so vekovi vlijaele
vrz evropskata civilizacija i
vo ovoj kontekst natamu
potsetuvaj}i na pozitivniot
pridones na islamot kon
kontinuiraniot razvoj na
evropskite op{testva ~ij
integralen del e istiot;

Zagri`en od znacite spored
koi religioznata
netolerancija kon islamot i
muslimanskite zaednici e vo

Silno `alej}}i za toa {to islamot e ponekoga{ neto~no opi{uvan vrz osnova na neprijateljski stereotipi, ~ij efekt e ovaa religija da se pretstavi kako zakana;

Otfrluvaj}}i gi site deterministi~ki pogledi vrz islamot i priznavaj}}i ja golemata raznolikost svojstvena na praktikuvaweto na ovaa religija;

Cvrsto ubedena vo potrebata od borba protiv predrasudata od koja stradaat muslimanskite zaednici i naglasuvaj}}i deka ovaa predrasuda mo`e da se manifestira preku razli~ni prikrieni formi, konkretno preku op{ti negativni stavovi, no isto taka do razli~ni stepeni i preku diskriminatorските akti i preku nasilstvo i zapla{uvawe;

Potsetuvaj}}i deka, bez ogled na signalite na religiozna netolerancija spomenati pogore, edna od karakteristikite na dene{nata Evropa e trendot kon raznolikost na veruvawata vo pluralisti~kite op{testva;

Otfrlaj}}i gi site manifestacii na religiozen ekstremizam;

Naglasuvaj}}i deka na~eloto na multi-religiozno i multi-kulturno op{testvo odi raka pod raka so voqata na religiite da koegzistiraat vo ramkite na op{testvoto ~ij del se istite;

Na Vladite na dr`avite-~lenki, vo koi muslimanskite zaednici se naseleni i `iveat vo malcinska situacija im prepورا~uva:

- da osigurat deka muslimanskite zaednici ne se diskriminirani vo odnos na okolnostite vo koi tie ja organiziraat i praktikuvaat nivnata religija;
- da nametnat, vo soglasnost so nacionalniot kontekst, soodvetni sankcii vo slu~ite na diskriminacija vrz osnova na veroispovest;
- da gi prezemat neophodnite merki za da osigurat deka slobodata na praktikuvawe na religijata e celosno garantirana; vo ovoj kontekst, osobeno vnimanie treba da se posveti na otstranuvaweto na nepotrebните pravni i administrativni pre~ki i vo odnos na izgradbata na dostato~en broj na soodvetni religiozni objekti za praktikuvawe na islamot i vo odnos na pogrebnite ceremonii;
- da osigurat deka javnite institucii se svesni za potrebata vo nivnata sekojdnevna rabota da gi zadovolat legitimnite kulturni i drugi barawa koi proizleguvaat od multi-religioznata priroda na op{testvoto;
- da utvrdat dali diskriminacijata vrz religiozna osnova se praktikuva vo odnos na pristapot kon dr`avjanstvoto i

dokolku e taka da gi prezemat neophodnite merki za da se stavi kraj na istata;

- da gi prezemat neophodnite merki za eliminacija na bilo kakva manifestacija na diskriminacija vrz osnova na religiozno veruvawe vo odnos na pristapot kon obrazovaniето;
- da prezemat merki, vku~itelno i zakonodavni dokolku e neophodno, za borba protiv religioznata diskriminacija vo pristapot kon vrabotuvaweto i na rabotното mesto;
- da gi pottiknat rabotodava~ite da vospostavat i da sprovedat "kodeksi na odnesuvawe" vo celite na borbata protiv religiozna diskriminacija vo pristapot kon vrabotuvaweto i na rabotното mesto i kade {to e soodvetno da rabotat na postignuvaweto na celta rabotните mesta da ja otslikuvaat raznolikosta na odnosnoto op{testvo;
- da ocenat dali pripadnicite na muslimanskite zaednici stradaat od diskriminacija povrzana so socijalna isklue~enost i dokolku e taka da gi prezemat site neophodni ~ekori za borba protiv ovie pojavi;
- da posvetat osobeno vnmание na situacijata muslimankite, koi mo`at da stradaat i od diskriminacija na `enite voop{to i od diskriminacija na muslimanite;
- da osigurat deka nastavnite planovi vo u~ili{ta i vo visokoto obrazovanie - osobeno na poletoto na u~eweto na istorijata - ne pretstavuvaat iskrivokol~eni tolkuvawa na religioznata i kulturnata istorija i nivnata slika za islamot ne ja baziraat vrz koncepciite na neprijatelstvo i zakana;
- da osigurat deka religioznata nastava vo u~ili{tata go po~ituva kulturniot pluralizam i vo vrska so ova da obezbedat obuka na nastavnicite;
- da razmenat mislewa so lokalните muslimanski zaednici za na~inite za olesnuvawe na izborot i obukata na imami koi imaat poznavawe i po mo`nost iskustvo vo odnos na op{testvoto kade }e rabotat;
- da go poddr`at dobrovolniот dijalog na lokalno i nacionalno nivo koj }e ja podigne svesta me|u naseleniето vo onie oblasti kade e potrebna osobena gri`a za da se izbegne op{testven i kulturnen konflikt;
- da ja pottiknat diskusijata vo mediumite i me|u profesionalcite vo oblata na reklamiraweto vo vrska so imixot {to go prenesuvaat za islamot i za muslimanskite zaednici i za nivnata odgovornost vo vrska so ova da odbegnuvaat da gi povtoruvaat predrasudite i pristrasnite informacii;

- da obezbedat nadzor i ocena na efektivnosta na site merki prezemeni vo celite na borbata protiv netolerancijata i diskriminacijata na muslimanite.

